



ה"ת 22469/09/22 - נרימאן נוג'ידאת נגד מדינת ישראל - אכ"ל חוף להב 433

בית משפט השלום בנצרת

ה"ת 22469-09-22 נוג'ידאת נ' אכ"ל חוף להב 433
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת מיסא זועבי
מבקשת	נרימאן נוג'ידאת
נגד	
משיבה	מדינת ישראל - אכ"ל חוף להב 433

החלטה

לפניי בקשה לשחרור תפוסים, כספים בסך של 97,506 ₪ מחשבון הבנק של המבקשת, לטובת תשלום חוב לרשויות המס.

בקשה זו הוגשה **יומיים בלבד**, לאחר שניתנה החלטה בערר על החלטתי בבקשה להחזרת תפוסים אשר הוגשה על ידי המבקשת ולא התייחסה כלל לתשלום חוב המס, והכל כפי שיפורט להלן.

השתלשלות ההליכים

1. ביום 11.09.2022 הגישה המבקשת בקשה להחזרת תפוסים (להלן: "**הבקשה הראשונה**"), לביטול צווי מניעה, צווי תפיסה והקפאה של חשבונות בנק, אשר נתפסו בהתאם להוראות סעיפים 32,34 ו-43 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התש"ט-1969 (להלן: "**הפסד"פ**") ובהתאם להוראות סעיפים 21 ו-26 לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: "**חוק איסור הלבנת הון**").

2. התפוסים מושא הבקשה, נתפסו בעקבות חקירה פלילית המתנהלת כנגד המבקשת ואחרים, בחיפושים אשר נערכו בבית המבקשת ובחצרה, והוצאו לגביהם צווי תפיסה שניתנו כדין לטובת המשיבה, מתוך כוונה לחלט את רכושה היה ותורשע.

3. החקירה נגד המבקשת ואחרים, הפכה לגלויה ביום 18.07.22 ונוהלה על ידי צוות חקירה משותף (צח"מ) של משטרת ישראל, רשות המסים והמשטרה הצבאית. במסגרת החקירה, נעצרו המבקשת ואחרים, בחשד לביצוע עבירות שוחד, מרמה, עבירות על פקודת מס הכנסה, עבירות על חוק המע"מ, הלבנת הון ועוד.



4. על פי החשד, אשר התגבש בסופו של יום, בעלה של המבקשת ביצע שימוש בתו סחר אישי של אשתו - המבקשת, שהוצא במרמה במטרה להסתיר את דבר בעלותו במגרש הרכבים, הפעילות האישית שלו כמנהל המגרש וההכנסות שהתקבלו מרשויות המס ומצה"ל.
5. הבקשה הראשונה, התייחסה לרשימת התפוסים שצורפה לבקשה והכילה 26 פריטי תפוס הכוללים: נדל"ן, רכבים שבבעלות המבקשת, רכבים המהווים מלאי עסקי במגרש הרכבים שבבעלות המבקשת, וכן שני חשבוניות בנק.
6. המשיבה התנגדה לבקשה והצדדים טענו בפניי ארוכות, על פני שתי ישיבות.
7. ביום 10.11.2022, לאחר ששמעתי טענות הצדדים ושקלתי את מכלול הנתונים, לרבות העובדה כי שווי התפוסים נופל באופן משמעותי מהיקף העבירות, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לדחות את הבקשה. כן קבעתי לגבי חלק מן התפוסים, חלופת שחרור, אשר בכפוף למילוי התנאים המפורטים בהחלטה, יהיה ניתן לשחררם.
8. על החלטתי הוגש ערר לבית המשפט המחוזי (ע"ח 45921-11-22 נוג'ידאת נ' אכ"ל חוף להב 433). ביום 12.12.2022, לאחר שמיעת טיעוני הצדדים ולאחר שבית המשפט המחוזי עיין גם הוא בחומרי החקירה בתיק, נדחה הערר ברובו, למעט לעניין גובה סכום ההפקדות אשר יש להפקיד משווי הרכבים הפרטיים ורכבי המלאי התפוסים. בהקשר זה, בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי יש להפחית את סכום ההפקדה לצורך שחרור הרכבים מ-30% מהשווי הכולל של הרכבים, לסכום השווה ל-20% משוויים. כן קבע, כי יש להפחית את סכום ההפקדה לאחר מכירת רכבי המלאי לסך של 70% מהתמורה שתתקבל.
9. כאמור, יומיים בלבד לאחר ההחלטה בערר, ביום 14.12.2022 הגישה המבקשת בקשה שניה (להלן: **"הבקשה השניה"**), ובה עתרה לשחרר את הכספים התפוסים בחשבון הבנק, לטובת תשלום חוב לרשויות המס, בצינה כי הסדר התשלומים מול רשויות המס, אשר במסגרתו ניתנו המחאות מחשבונה, נערך עוד בטרם נתפס רכוש של המבקשת.
10. עוד טענה המבקשת כי לנוכח הקפאת החשבון, ההמחאות הנ"ל לא כובדו, וכתוצאה מכך הוטלו עיקולים על כלל חשבוניותיה, לרבות חשבון נוסף שלא הוקפא, ולכן אינה יכולה לפעול בחשבון באופן הדרוש לה לפרנסתה.
11. ביום 16.12.2022 הגישה המשיבה תגובה לבקשה, במסגרתה התנגדה לשחרור הכספים. במסגרת התגובה, טענה המשיבה כי תפיסת רכוש המבקשת נועד לשרת את תכלית חילוט הרכוש, היה ותורשע. כן הפנתה המשיבה אל ההלכה הידועה בעניין, לפיה המדינה תקבל קדימות לגבי כספים תפוסים, וכל צד שלישי אשר אין לו זכות קניינית או מעין קניינית, נסוג אל מול זכות החילוט של המדינה.



12. בדיון שהתקיים בפניי ביום 25.12.2022 חזרו הצדדים ארוכות על טיעוניהם.

13. ב"כ המבקשת טען כי מדובר בחוב מע"מ בגין השנים 2017, 2018 ו-2020, אשר לגביו נערך הסדר מול רשויות המס, עוד בטרם הפכה החקירה לגלויה. עוד נטען כי המבקשת המתינה להחלטות בתי המשפט בעניין התפוסים, לרבות ההחלטה בערר, על מנת לכלכל צעדיה. ב"כ המבקשת הוסיף וטען כי אילו הערכאות היו נעתרות לבקשה הראשונה, הרי שהדבר היה מיותר בקשה זו, והחוב היה משולם מהכספים התפוסים. כן נטען כי חוב לטובת אדם פרטי שונה במעמדו מחוב למדינה.

14. ב"כ המשיבה, טען כי במקרה דנן, ככל ורצתה המבקשת לדאוג לקיום מחויבויותיה כלפי רשויות המס, הרי שהיה עליה להגיש בקשה להשבת הכספים בתוך 48 שעות לאחר תפיסתם, כפי שנהוג לעשות בתיקים אלה, ולא לאחר חלוף חצי שנה. עוד נטען כי לא בכדי, נמנעה המבקשת מלציין בבקשתה את מועד חתימת ההסדר מול רשויות המס.

15. בהחלטתי, הוריתי למבקשת להגיש את רשימת השיקים אשר שולמו בהתאם להסדר אליו הגיעה מול רשויות המס, הן אלו שנפרעו והן אלו שלא. כן הוריתי על הגשת אסמכתא בדבר העיקולים אשר הוטלו על המבקשת על ידי רשויות המס.

16. ביום 29.12.2022 הוגשה הודעה על ידי המבקשת, אליה צירפה העתקי 4 המחאות אשר נפרעו לטובת משרדי מע"מ בתאריכים: 30.03.2022, 01.05.2022, 30.05.2022 ו- 30.06.2022. כן צורפה אסמכתא לעניין מצב החשבון במע"מ, ואסמכתא בדבר העיקולים המוטלים על המבקשת, ממנה עולה כי הוטלו עליה עיקולים על ידי מע"מ, מס הכנסה והמוסד לביטוח לאומי.

דיון והכרעה

17. סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון קובע כי, נוסף על כל עונש, נתונה הסמכות לבית המשפט להורות על חילוט רכושו של אדם שהורשע לפי סעיף 3 או 4 לחוק, בשווי הרכוש שנעברה בו עבירה, הרכוש ששימש את ביצועה, אפשר את ביצועה או שיועד לכך; וכן הרכוש שהושג במישרין או בעקיפין כשכר העבירה, כתוצאה מביצועה או שיועד לכך.

18. אולם, ענייננו אינו בהחלטה סופית של חילוט אלא בבקשה להחזרת תפוס שנתפס במסגרת בקשה למתן סעד זמני שמטרתו לשמר מצבת נכסי החשודים ומניעת הברחת רכושם באופן שיסכל את אפשרות החילוט הסופי, ככל שיוגש נגדם כתב אישום, וההליך הפלילי יסתיים בהרשעה (ראו: ע"פ 5140/13 **מדינת ישראל נ' אוסקר**, פסקה 9 [פורסם בנבו]; (29.8.2013) ע"פ 80/19 **אהוד מאיר שאיבות בע"מ נ' מדינת ישראל**, פסקה 17 [פורסם בנבו]; (11.8.2019) (ע"פ 6009/19 **ביידון נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 [פורסם בנבו] (23.10.2019).



19. סמכות התפיסה נועדה כאמור להבטיח את החילוט העתידי, אם וכאשר יורשע החשוד, והיא כרוכה בפגיעה בזכויות הקנייניות של החשוד כשנגד אותה הפגיעה עומד האינטרס הציבורי בחילוט העתידי. על בית המשפט הדין בבקשה לשקול את הצורך בהמשך התפיסה לצורך הגשמת תכליתה ולאזן אינטרס זה אל מול הפגיעה בזכות הקניין, בשים לב לחלוף הזמן מעת התפיסה ולהתמשכות הפגיעה ובשים לב לחזקת החפות העומדת לחשוד. (ראו דברים שנקבעו בענין זה בבש"פ 302/06 **חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (12.3.2006)).

20. כאמור, המבקשת עותרת לשחרר כספים בסך של 97,506 ₪ מתוך הכספים התפוסים, וזאת לצורך תשלום חוב לרשויות המס. בבש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' יוסף סטיבון** [פורסם בנבו] (31.10.2007) (להלן: "**עניין סטיבון**"), נקבע כי יש לתת מעמד בכורה לאינטרס הציבורי הטמון באפשרות לחילוט עתידי, על פני העדפת צד שלישי, אשר מחזיק בזכות אובליגטורית גרידא, שאינה זכות קניינית או מעין-קניינית.

21. ולעניין זה, יפים דבריה של כבוד השופטת ע' ארבל בעניין סטיבון:

"כאשר מדובר בבעל זכות שאינה קניינית או מעין קניינית, אין כל רלוונטיות לשאלת תום לבו של הצד השלישי. תום ליבו של זה אינו יכול להוביל לכך שבמסת נכסי החייב, ממנה יכולים נושיו להיפרע, יכלל רכוש שזכותו של החייב בו פגומה מיסודה בשל כך שהושגה בעבירה".

"אכן, המחוקק הכיר בכך שייתכנו מצבים בהם תתמודדנה זו מול זו, ביחס לאותו רכוש, טענת המדינה לזכותה לחלט וטענתו של צד שלישי תם לב לזכות באותו רכוש, ואשר בהם יהא זה מוצדק שלא להורות על חילוט חרף האינטרס הציבורי שהוא משרת [...] על מנת שייחשב אדם ל"טוען לזכות ברכוש", נדרש כי הוא יהא בעל זכות קניינית ברכוש, ולמצער בעל זכות בנכס מסוים באופן היוצר זיקה בינו כנושה לבין אותו נכס".

(ראו עוד: רע"פ 6709/15 **דנה שירותי נמל ולוגיסטיקה בע"מ נ' משטרת ישראל** [פורסם בנבו] (21.01.2016)).

22. בענייננו, לא מצאתי שיש מקום לתת את הבכורה לשיקוליה האישיים של המבקשת, על פני האינטרס הציבורי להבטחת חילוט עתידי, ואין מקום לאפשר לה לעשות שימוש בכספים שנועדו לחילוט, על מנת לשלם חובות לרשויות המס. לא כל שכן, כאשר המבקשת לא נתנה טעם מדוע לא ניתן לפרוע את החוב ממקור כספי אחר, זאת מבלי להתעלם או להקל ראש בקושי הכלכלי שנגרם מאז תפיסת הרכוש ועד היום.

23. בהקשר דומה, נקבע כך במ"ת (חי') 11947-04-14 **מוחמד עאבד נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (10.05.2015):

"גם הטענה כי הכספים ששחרורם מבוקש דרושים לשם תשלום לרשויות המס - אין בה ממש.

באם יורשע המבקש, אזי הפועל היוצא מכך כי הכספים שנתפסו ברשותו - אינם שלו מבחינה קניינית, ומאליו יוצא כי הוא אינו יכול לשלם לרשויות המס את חובותיו מכספים שאינם שלו.



זאת ועוד, צודקת המשיבה בציינה כי המבקש לא הבהיר מדוע לא יגייס רכוש אחר (שלא נתפס) לצורך התשלום לרשויות המס".

24. אציין כי ערר שהוגש על החלטת בית המשפט המחוזי התקבל, אך במובן זה שסוכם כי יוצע נכס מקרקעין לשעבוד בשווי, תוך שנקבע כי מתווה כזה עונה על התשתית הנורמטיבית שהזכיר בית המשפט המחוזי הנכבד (בש"פ 3990/15 פלוני נ' **מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (24.06.2015)).

25. אוסיף עוד כי מקובלת עליי עמדת המשיבה, כי אם רצתה המבקשת, באמת ובתמים, לדאוג לקיום מחויבויותיה כלפי רשויות המס הרי שהיה עליה להגיש בקשה להשבת הכספים מיד ובסמוך לאחר תפיסתם, ולא להשתהות למשך כחצי שנה. קל וחומר, כאשר טוענת המבקשת כי ההסדר בוצע עוד בטרם תפוסת הרכוש וטענה זו לא נטענה כלל במסגרת הבקשה הראשונה וכן במסגרת שתי הישיבות הארוכות להחזרת התפוס שנדונו בפניי.

26. זאת ועוד, נתתי דעתי לטענת ב"כ המבקשת, כי חוב לצד שלישי שהינו אדם פרטי, שונה במעמדו מחוב לרשויות המס, קרי, למדינה. אולם, איני יכולה לקבל טענה זו. כאמור, **בעניין סיטבון**, כמו גם בשורה של פסיקה אשר ניתנה מאוחר יותר, נקבע כי המבחן אותו יש להחיל על השאלה האם יש להחריג רכוש תפוס המועמד לחילוט, הינו מבחן הזכות הקניינית.

27. בענייננו, ומשאין לרשויות המס זכויות בנכס מסוים של המבקשת, באופן היוצר זיקה בין לבין אותו נכס, הרי שהן, ככל נושה אחר, נסוגות בפני האינטרס הציבורי של אפשרות לחילוט עתידי.

28. כן נתתי דעתי לעובדה כי הוטלו עיקולים על חשבון הבנק של המבקשת. אולם המבקשת לא הראתה מדוע תשלום המסים צריך להתבצע דווקא מתוך הכספים התפוסים, ולא באמצעות מקור כספי אחר.

29. כאמור, כפי שנקבע בפסיקה, לחילוט שתי תכליות עיקריות: תכלית הרתעתית ותכלית קניינית. התכלית הראשונה באה להבהיר כי חוטא לא יצא נשכר והשניה מביאה לידי ביטוי את העיקרון לפיו יש להוציא מידיו של העברין רכוש שאינו שייך לו ואינו מוחזק על ידו כדין, שכן הושג בעבירה ((ע"פ 80/19 **אהוד מאיר שאיבות בע"מ נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פסקה 15 (11.8.2019); ע"פ 6532/17 **מדינת ישראל נ' חסדי דוד לעדת הבוכרים**, [פורסם בנבו] פסקה 27 (8.4.2018); ע"פ 6145/15 **פישר נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פסקה 21 (25.10.2015); ע"פ 7475/95 **מדינת ישראל נ' בן שטרית**, פ"ד נב (2) 385, 410 (1998)). בצד האמור, בפסיקה הובעה עמדה כי לחילוט גם תכלית "מעין-עונשית", משום המסר הגלום בו שלפיו העברין מסתכן לא רק בשלילת הפירות שהפיק מביצוע העבירה, אלא גם בפגיעה כלכלית בעקבות ביצועה (עפ 6339/18 **ירון בלווא נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (15.01.2020); ע"פ 8312/17 **ברהמי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (17.4.2018)).

30. על יסוד האמור, ומשהוראת החוק מאפשרת לא רק חילוט רכוש שהושג במישרין בעבירה או נרכש במישרין מכספי עבירה, אלא גם רכוש שהינו בשווי רכוש שנעברה בו עבירה (סעיף 21 לחוק איסור



הלבנת הון), בהתחשב בשלב בו מצוי ההליך, ומבלי להתעלם מכך שלמבקשת עומדת חזקת החפות, כאשר מטרת התפיסה והחילוט הזמני היא לשמר את המצב הקיים, ולאפשר את חילוט הרכוש אם וכאשר היא תורשע ובכך לממש את תכליות החילוט עליהן עמדתי לעיל, לא מצאתי כי יהיה זה מוצדק לעשות שימוש בכספים שנועדו לחילוט, באמצעות העברת חלקם לרשויות המס. אף אם יש טעם בטענת המבקשת, כי מחובתה לעמוד בהסדר לתשלומי המס, לא שוכנעתי כי כספים אלה צריכים להיגרע מחלקו של הציבור ומקופת החילוט. קבלת טענת המבקשת, במקרה דן, תרוקן מתוכן את התכלית החוק ותאפשר "החרגה" של כספי חילוט מתוך רכוש אסור או רכוש בשווי ומשכך דינה להידחות.

סוף דבר

31. מכל האמור, באיזון הראוי בין האינטרס הציבורי, אל מול זכויות המבקשת, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

ניתנה היום, י' שבט תשפ"ג, 01 פברואר 2023, בהעדר הצדדים.